

WOJEWODA
WARMIŃSKO - MAZURSKI
Marian Podziewski

Olsztyn, dnia 01.10.2014 r.

PS-II.431.1.8.2014

Pan Piotr Duda
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Purdzie
Purda 12 A
11-030 Purda

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę sprawdzającą przeprowadzono w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Purdzie, REGON: 004443898, NIP: 739-29-37-230, mieszczącym się w Purdzie 12 A, 11-030 Purda.
(akta kontroli str. 13-14)

W okresie świadczeniowym objętym kontrolą oraz w czasie jej prowadzenia Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Purdzie kierował pan Piotr Duda, którego Zarządzeniem Nr 47/2008 z dnia 30 października 2008 r. Wójt Gminy Purda zatrudnił od 1 listopada 2008 r. na stanowisko Kierownika GOPS.

Kontrolę przeprowadzono w obecności Kierownika GOPS oraz pracownika merytorycznego
(informacje o zatrudnieniu w aktach kontroli str. 15-24).

Kontrolę przeprowadziła pani Aneta Łapińska - inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie (legitymacja służbowa nr 20/2014 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie) na podstawie imiennego upoważnienia do kontroli nr FK-VI.0030.751.2014 z dnia 10 lipca 2014 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego.
(akta kontroli str. 1-12)

Termin kontroli: od 14 sierpnia do 20 sierpnia 2014 r.

Kontrolę odnotowano w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją 1/2014.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli:

ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz.U. z 2012 r., poz.1228 ze zm.) – sprawdzenie wykonania zaleceń wydanych po kontroli problemowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Purdzie w okresie od 16-23 września 2013 r.

- okres objęty kontrolą:

okres świadczeniowy 2013/2014 (od 1 października 2013 r. do 14 sierpnia 2014 r. tj. do dnia rozpoczęcia kontroli).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2011 r. Nr 185, poz. 1092) oraz art 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.) w związku z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz.U. z 2012 r., poz. 1228 ze zm.).

Na podstawie ustaleń kontroli (akta kontroli str. 1-89) działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Purdzie, w zakresie objętym kontrolą, oceniono pozytywnie z uchybieniami.

Ustalenia:

Gmina Purda na dzień 30 czerwca 2014 r. liczyła 8.327 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji w gminie zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym jest Wójt Gminy Purda. Na podstawie wydanych upoważnień Wójta Gminy Purda, zgodnie z art. 8a, 8b, 8c oraz art. 12 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów zadania te realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Purdzie.
(akta kontroli str.25, 26-33)

Na dzień rozpoczęcia kontroli Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Purdzie wykonywał swoją działalność na podstawie Statutu (wraz ze zmianami) nadanego w drodze Uchwały Nr XXI-119/08 Rady Gminy Purda z dnia 24 października 2008 r. Zapisy obowiązującego w dniu rozpoczęcia kontroli Statutu jednostki określały cele i zadania Ośrodka, m.in. realizację zadań zleconych gminie, w tym zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
(akta kontroli str. 34-37)

Organizację wewnętrzną oraz zasady funkcjonowania Ośrodka w dniu kontroli określał Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Purdzie, stanowiący załącznik do Zarządzenia Nr 3/2012 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Purdzie z dnia 1 sierpnia 2012 r. w sprawie jego wprowadzenia.
(akta kontroli str.38-45)

Zadania w okresie objętym kontrolą (okres świadczeniowy 2013/2014) realizowała inspektor ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego począwszy od 1 października do 30 czerwca 2014 r., a od 1 lipca 2014 r. do dnia kontroli oraz w trakcie jej prowadzenia nowy pracownik, zatrudniony na stanowisku podinspektora w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Purdzie. Pracownicy podlegali bezpośrednio kierownikowi jednostki kontrolowanej.
(akta kontroli str. 17, str. 28-33)

W kontrolowanym okresie, zgodnie z informacją Kierownika GOPS pracownicy merytoryczni nie uczestniczyli w szkoleniach związanych z podwyższaniem stanu wiedzy i umiejętności.
(akta kontroli str. 48)

Zgodnie z § 18 Regulaminu Organizacyjnego w sprawach skarg i wniosków Kierownik GOPS przyjmuje klientów w godzinach swojego urzędowania. Z przedstawionej kontrolującej informacji wynika, że w kontrolowanym okresie nie wpłynęła żadna skarga z zakresu oceny realizacji przez samorząd terytorialny zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(akta kontroli str. 45, str. 46, str. 47)

Kontroli sprawdzającej, zgodnie z wydanymi przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego zaleceniami, zawartymi w wystąpieniu pokontrolnym znak PS-II.431.1.8.2013 z dnia 18 listopada 2013 r. poddano zagadnienia, dotyczące realizowania obowiązków wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz.U. z 2012 r., poz.1228 ze zm.), w tym m.in.:

1. wszczynanie postępowań wobec dłużnika alimentacyjnego w sprawie wydania decyzji administracyjnej, dotyczącej zwrotu przez dłużnika wypłaconych świadczeń alimentacyjnych osobie uprawnionej,
2. podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych.

Zgodnie z założeniami kontroler dokonał doboru próby określając, że kontroli poddanych będzie losowo wybranych:

I) co najmniej 30 % wszystkich prowadzonych postępowań w zakresie zwrotu należności przez dłużników alimentacyjnych i uznania dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych,

II) co najmniej 30 % akt dłużników alimentacyjnych w zakresie oceny podejmowanych wobec nich działań.

Łącznie, w bloku tematycznym dotyczącym analizy prowadzonych postępowań administracyjnych w zakresie zwrotu należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej oraz uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych oraz w bloku tematycznym związanym z analizą podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych **kontroli poddano 71 spraw.**

I. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Purdzie skontrolowano **34** losowo wybrane sprawy, w których wydano decyzje dotyczące zwrotu należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej oraz uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, co stanowi **30 %** ogółu spraw prowadzonych przez Ośrodek z tego zakresu.

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań administracyjnych. Kontroli podano:

- **25** postępowań administracyjnych w sprawie zwrotu należności przez dłużnika alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej do świadczeń alimentacyjnych,
- **9** postępowań w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

(akta kontroli str. 53, str. 54-55)

Stwierdzono następujące uchybienia:

powtarzalne, występujące w znaczącej liczbie:

1. We wszystkich skontrolowanych przypadkach, co stanowiło 73,5 % wszystkich poddanych

analizie spraw, nie zawiadamiano strony o wszczęciu postępowania, dotyczącego wydania decyzji administracyjnej w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń alimentacyjnych.

(akta kontroli str. 54)

Skutek ustalonych uchybień:

Nieinformowanie strony o toczącym się wobec niej postępowaniu administracyjnym uniemożliwia zapoznanie się tejże z dokumentami na każdym etapie postępowania.

2. We wszystkich skontrolowanych przypadkach, dotyczących postępowań w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, co stanowiło 26,4 % wszystkich poddanych analizie spraw, stwierdzono opieszałość we wszczynaniu postępowania administracyjnego od powzięcia informacji o zaistnieniu okoliczności upoważniających do jego wszczęcia.

(akta kontroli str. 55)

Skutek ustalonych uchybień:

Powoduje opóźnienie w podejmowaniu dalszych działań, mających na celu dyscyplinowanie dłużnika alimentacyjnego przy zastosowaniu środków wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W związku z opisanym powyżej uchybieniem, kontrolująca otrzymała od Kierownika GOPS pisemne wyjaśnienia, dotyczące opieszałości we wszczynaniu postępowania administracyjnego w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych od powzięcia informacji o zaistnieniu okoliczności upoważniających do jego wszczęcia, tj. od niezgłoszenia się dłużnika na wywiad alimentacyjny w wyznaczonym terminie.

Powodem opóźnień, jaki podano w wyjaśnieniach było zatrudnienie od 1 lipca 2014 r. nowego pracownika. Po przyjęciu przez niego zakresu obowiązków związanych z realizacją zadań dotyczących m.in. podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych *(akta kontroli str. 17)* zadania te wykonywane były bez zbędnej zwłoki. I tak w okresie trwania kontroli, postępowania w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, które zweryfikowała kontrolująca, zakończono wydaniem decyzji administracyjnych. Zgodnie z wyjaśnieniami, po ich uprawomocnieniu Ośrodek podejmować będzie dalsze działania wobec dłużników, przewidziane w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(wyjaśnienia Kierownika GOPS - akta kontroli str. 56)

nie mające wpływu na kontrolowaną działalność:

3. W 1 przypadku, co stanowiło 2,9 % wszystkich poddanych analizie spraw, stwierdzono opieszałość w wydaniu stronie decyzji administracyjnej, w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń alimentacyjnych, od chwili wszczęcia postępowania w tej sprawie.

(akta kontroli str. 54, wiersz OWW i OWD – Gm. Purda poz. 2)

Skutek ustalonych uchybień:

Może to powodować opóźnienie we wszczęciu egzekucji administracyjnej wobec dłużnika.

II. Analiza podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych

Kontroli poddano również losowo wybrane akta 37 dłużników alimentacyjnych w zakresie oceny podejmowanych wobec nich działań, co stanowi 30 % liczby dłużników ogółem.

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz pod kątem ich terminowości.

Kontroli i analizie poddano:

- 2 akt dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym ze względu na miejsce zamieszkania wierzyciela i dłużnika jest Wójt Gminy Purda,
- 8 akt dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym, ze względu na miejsce zamieszkania wierzyciela jest wójt/burmistrz/prezydent innej gminy, a dłużnika Wójt Gminy Purda,
- 17 akt dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym, ze względu na miejsce zamieszkania wierzyciela jest Wójt Gminy Purda, a dłużnika wójt/burmistrz/prezydent innej gminy.

(akta kontroli str. 57, str. 58-60)

Organ właściwy wierzyciela, na podstawie art. 8a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów zobowiązany jest przekazywać do biura informacji gospodarczej, informacje gospodarcze o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy. Kontrolującej okazano dokumenty potwierdzające posiadanie umowy abonamentowej z Europejskim Rejestrem Informacji Finansowej Biurem Informacji Gospodarczej Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie.

W związku z powyższym kontrolująca otrzymała pisemne wyjaśnienia dotyczące realizacji wspomnianego zadania. Kierownik GOPS poinformował, że w trakcie kontroli część dłużników alimentacyjnych została zgłoszona do ERIF BIG S.A. Kontrolującej wygenerowano z systemu informatycznego powiadomienie dla big-u o zobowiązaniach losowo wybranych dłużników alimentacyjnych.

Pozostałych dłużników Kierownik GOPS w Purdzie zobowiązał się zgłosić natychmiast po usunięciu, zgłoszonej w czasie kontroli, awarii systemu.

Kontroler wyjaśnienia przyjął do akt sprawy.

(wyjaśnienia Kierownika GOPS - akta kontroli str. 49, str. 50-52)

Stwierdzono następujące uchybienia:

nie mające wpływu na kontrolowaną działalność:

1. W 5 przypadkach podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, co stanowiło 13,5 % wszystkich poddanych analizie spraw, dla których organem właściwym do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych jest Wójt Gminy Purda, stwierdzono opieszałość w dalszym podejmowaniu działań wynikających z przeprowadzonego wywiadu alimentacyjnego.

(akta kontroli str. 58, poz.: 2, 5, 6, 8, 9)

Skutek ustalonego uchybienia:

Może zmniejszyć skuteczność prowadzonej egzekucji.

2. W 2 przypadkach podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, co stanowiło 5,4 % wszystkich poddanych analizie spraw, dla których organem właściwym do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych jest Wójt Gminy Purda, stwierdzono opieszałość w wezwaniu dłużnika na wywiad alimentacyjny.

(akta kontroli str. 58, poz.: 1, 3)

Skutek ustalonego uchybienia:

Opóźnienie w podejmowaniu wobec dłużnika ustawowych czynności, dzięki którym uzyskiwane są informacje, mogące mieć wpływ na egzekucję jego należności.

3. W 1 przypadku podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, co stanowiło 2,7 % wszystkich poddanych analizie spraw, dla których organem właściwym do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych jest wójt/ burmistrz/prezydent innej gminy, stwierdzono opieszałość w przekazaniu do organu właściwego wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.

(akta kontroli str. 60, poz. 4)

Skutek ustalonego uchybienia:

Może spowodować ewentualne zaniechanie przez organ właściwy podjęcia ustawowych czynności.

Ponadto kontrolująca stwierdziła, że w 5 przypadkach (akta kontroli str. 58, poz.: 4, 10 oraz str. 59, poz.: 2, 3, 6) w trakcie prowadzenia czynności kontrolnych Ośrodek nie miał możliwości podjęcia dalszych, ustawowych działań wobec dłużników alimentacyjnych, którzy nie zgłosili się na wywiad alimentacyjny. Zgodnie bowiem z art. 5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w sytuacji, gdy dłużnik alimentacyjny uniemożliwia przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego, w pierwszej kolejności organ właściwy wszczyna postępowanie w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, zakończone wydaniem decyzji administracyjnej. We wspomnianych natomiast przypadkach, wystawione decyzje administracyjne nie były prawomocne.

(wyjaśnienia Kierownika GOPS - akta kontroli str. 61)

W trakcie analizy dokumentacji kontrolująca dodatkowo poprosiła o pisemne wyjaśnienia w sprawie 2 dłużników alimentacyjnych (akta kontroli str. 59, poz.: 1, 8).

Wyjaśnienia dotyczyły dłużnika (akta kontroli str. 59, poz. 8), który nie złożył oświadczenia, zobowiązującego go do zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy. W trakcie kontroli został wezwany do Ośrodka w celu uzupełnienia o stosowny dokument. Drugi z dłużników (akta kontroli str. 59, poz. 8), pomimo zobowiązania do zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy nie zrobił tego w wyznaczonym terminie. W trakcie kontroli wszczęto wobec niego z urzędu postępowanie administracyjne w sprawie uznania za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Kontroler wyjaśnienia przyjął do akt sprawy.

(wyjaśnienia Kierownika GOPS - akta kontroli str. 62-65)

Przyczyną powstania uchybień był niedostateczny nadzór Kierownika GOPS nad kontrolowanymi zadaniami.

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny wnoszę:

1. W każdym przypadku, w trakcie prowadzonego postępowania administracyjnego, przestrzegać procedur, wynikających z ustawy Kodeks postępowania administracyjnego w celu przestrzegania zasady czynnego udziału strony w postępowaniu.

2. Od chwili powzięcia informacji o zaistnieniu okoliczności upoważniających do wszczęcia postępowania w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych bez zbędnej zwłoki podejmować wobec dłużnika działania przewidziane w ustawie z dnia 7 września

2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

3. Od chwili wszczęcia postępowania wobec dłużnika alimentacyjnego bez zbędnej zwłoki wydawać decyzje administracyjne w sprawach zwrotu przez dłużnika wypłaconych świadczeń alimentacyjnych osobie uprawnionej.
4. W każdym przypadku przekazywać komornikowi sądowemu informacje mające wpływ na skuteczność egzekucji, w szczególności zawartych w wywiadzie alimentacyjnym i w oświadczeniu majątkowym dłużnika alimentacyjnego, a także o podjętych wobec nich działaniach i osiągniętych efektach oraz informować właściwy urząd pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej.
5. W celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika alimentacyjnego bez zbędnej zwłoki przeprowadzać z nim wywiad alimentacyjny.
6. Bez zbędnej zwłoki przekazywać wnioski o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego do organu właściwego dłużnika.

Proszę Pana Kierownika o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 14 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

 parażaniem
Zup. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
Grażyna Kluge
Grażyna Kluge
Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski

